

TELEGRAFUL ROMANU.

Nr. 63 ANUL XXI.

Sabiu, in 5/17 Augustu 1873.

tru celelalte pãrți ale Transilvaniei pentru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. iãra pre o jumetate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. si tieri streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru întâi'ã ora cu 7 cr. sirulu, pentru a dou'ã ora cu 5 1/2 cr. si pentru a trei'ã repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Telegrafulu ese de doue ori pre septimana: Duminec'a si Joi'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la expeditura joiei pre atara la c. r. poste cu banãg'a prin scrisori francate, adresate cãtra expeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Sabiu este pre anu 7 fl. v. a. ear pre o jumetate de anu 3 fl. 50. Pen-

Deputati alesi la congressu.

In cerculu I s'a alesu Prãsãnti'a Sea P. episcopu alu Aradului P r o c o p i u Ivacicovicu; in cerculu alu V. P. ases. consist. Moise L a z a r u; in cerculu IV. P. ases. consist. Zachari'a B o i u; in cerculu VIII P. Prot. Ioan R a t i u; in alu IX P. Protopr. Sabiu P i s o; in cerculu VI P. Archidiaconu Nicolau F r a t e s i u.

In „Herm. Ztg“ din 15 Augustu celimu in o corespondintia dela Medasiu urmatorele:

La alegerea metropolitului gr. or.

Alegerea urmatorului, potemu dice, alu lui Siagun'a celui mare, e o intrebare, carea acum a pusu in miscare nu numai pre credinciosii bisericeii gr. or. din Transilvania si Ungaria, ci aprõpe intrãg'a pressa austro-ungara. Marele si nemõritõriulu Siagun'a si la rezolvirea intrebãrei, ca cine sa fia urmatorulu seu, se arãta de unu barbatu mare. Influentia cea insemnata a lui Siagun'a in cestiunile national-politice a datu ansa unei pãrți considerabile a pressei ungare din tiãra, a ascrie urmatorului lui din capulu loculu asemenea influentia si insemnata politica si a atrage atentiunea inaltulu regimu asupr'a acelei impregiorãri, ca elu la alegerea metropolitului gr. or. ce ne sta inainte nu põte remanã indiferent. Credinciosii metroplicii gr. or. din Transilvania din contra incãtu se mu noi punu mai cu sãma pondu pre capacitatea urmatorului in privintia bisericesca. Celu pucieniu opiniunea publica a credinciosiloru din vacant'a metropolia arãta intr'acolo. —

Atãta inse scimu siguru, ca de presentu nu potemu alege pre unu Siagun'a, pentru ca nu avemu unu alu doile Siagun'a. Dreptu aceea noi trebuie sa lucrãmu intr'acolo, ca sa alegem in loculu lui Siagun'a pre unu barbatu, care in cãtu numai se põte sta mai aprõpe de dinsulu, si fiindu ca metropolitulu ce se va alege e totu odatã episcopulu archidiecesei ardeleni, pre unu barbatu, care cunõsce mai bine referintiele archidieceसाने din esperiintia sea propria. Metropolitulu alegendu, respective episcopulu, a conlucratu lãnga Siagun'a mai bine de unu deceniu la rsdicarea constitutiunei bisericeii gr. or. cu o activitate demna de a fi recunoscuta.

Ce privesce parerea atatu de multu ventilata si mai cu sãma in diecesele sufragane: ca põte fi unu laicu alesu de metropolitu, acãsta se combate aspru din punctu de vedere canonicu. Noi din partene tienemu alegerea unui laicu de episcopu, respective de metropolitu, chiaru dupa asiediamentele bisericeii greco-orientale dupa dreptu de admisibila. Alegerea episcopulu nu e o intrebare dogmatica, ci curatu constitutiunala si idea universalã a crestinsmulu nu basedia pre etablarea rangurilor ierarhice privilegiate, ci dupa parerea nõstra pre evangeliulu egalitãtii individuale inaintea lui Dumnezeu. (Si canõnele, nu suna ele altmintrea? nõs'a redactionei)

Si totusi noi de presentu suntemu contr'a alegerei unui laicu de metropolitu si acãsta din caus'a simplã, pentru ca cunõscintia nõstra despre referintiele personali in metropolia nu ne duce la unu laicu, carele aru fi mai aptu de unu metropolitu, de cumu suntu personele din statulu cõrcialu, ce le avemu. —

Cu tõte ca congressulu electivu ne sta aprõpe inainte, totusi asupr'a persõnei viitorulu metropolitu, incãtu scimu noi, pãna acum nu s'a formatu o opiniune publica precisa, carea macaru numai la parere sa fia datorita de mesura, nice chiaru in archidieceasa, carea are la alegere deciderea in mãnile selo.

De-si aice nu e casulu acest'a, noi tieneamu,

ca celu puciu in archidieceasa o diferentia de opiniuni in intrebarea persõnei e imposibila, dẽca numai are de a se rezolvi acãsta intrebare dupa principiile interesului generalu bisericescu.

Gu tõte acẽste noi semtãmu in intrebarea acãsta o diferentia de opiniuni omiõsã chiaru in archidieceasa. Noi vedurãmu in dilele trecute doue harthii emanate din Sabiu, diverse in tendintia loru, care ambe motivãza insemnata alegerei de metropolitu cu interesulu generalu alu bisericeii, totusi ele provinu din diferite izvõre si tientescu intr'acolo, a exerciã asupr'a alegerei celoru 30 deputati congressuali ad hoc o influentia divergentã. —

Noi din cauza intemejata nu voim sa intrãm in o caracteristica a acestoru harthii emanate si presupunemu cu optimismu, ca toti acẽi, care suntu in store a exerciã asupr'a alegerei de metropolitu o influentia decisãtoria, voru avẽ inaintea ochiloru binele comunu alu bisericeii. Spre a nu fi adusa archidieceasa in acea stare, cã sa i se octroieze la alegerea de metropolitu unu episcopu din diecesele sufragane, noi svatuim, si acest'a o accentuãmu in deosebã, cã sa se delature interesele personali. —

Dõne cuvinte asupr'a tacticei dlui Babesiu in cestiunea alegerei metropolitului.

Dlu Babesiu pare ca si-a pusu in capu sa fericẽsa densulu p r e r o mãni gr. or. din Ungaria si Transilvania cu unu metropolitu si Archiepiscopu. Acest'a se põte deduce din tõta procederea sea. Spre acestu sfersitu densulu s'a preumblatu crucislu si curmedislu in tiãra pentru cã sa si capete argati, carii sa-i stea intr'ajutoriu spre alu pune in scaunu, cãci dupa ascurãrile densulu omulu e deja aflatu. Argatii a gasitu n'a gasitu acest'a nu e treb'a nõstra destulu ca se vede din rezultate, ca cu ajutoriulu loru lucra in presa si in cercurile electorali ale archidiecesei.

Atãta inse nu e de ajuns, s'a pusu cu totu adinsulu, precum se vede si din o corespondintia a sea datata din Vien'a, in Nr. 58 alu Albinei in spatele „Telegrafulu romanu“, pre carele se laudã cãtra ni sei ca in o jumetate de anu i stinge viãtia (Dar' voinicu mai e batalu norocelu!) Asã in Sabiu asiã in Pest'a ori unde erã vorb'a despre „Telegr. romanu“.

Ba merge si mai departe pentru ca sa-si faca o punte cu estioru onorificu se servese de acelu neadeveru ca „Tel. R.“ aru fi recomandat pre cutare persõna pentru scaunulu metropolitulu si privesce intr'acest'a unu abusu.

„Tel. Romanu“ inca nu o recomandat dela sine decãtu virtutea, caracterulu, eruditãtiunea si alipirea cãtra legile bisericesci si ale statulu. Ce a reprodusu pãna acum, si va reproduce si de aci incolo din alte diurnale relativu la metropolia, a facutu din punctu de vedere curatu numai istoricu. Dẽca „Albin'a“ si tõte apendicele ei afla ca in persõna de care li-e densiloru tãma suntu tõte aceste recerintie si dorintie ale romãnilor gr. or. mai bine concentrate le multãmimu; daru dupa o astfelu de „sincerã“ marturisire nevoluntaria nu intielegemu, pentru ce atãta frica, pentru ce atãtea calumii, pentru ce atãtea invinãiri nefundate. Este chinulu consciintiei asiã de mare pentru dlu B. si ai sei de incepu de acum pãna nu vedu si nu audu pre nimeãa a strigã: „Dõmne de ce ai venit sa ne judeci inainte de vreme?“

Amu disu in doue renduri ca nu ne este voi'a a ne lasã in polemiele personali provocate de „Albin'a“ si cu siguritate potemu dice de õmenii „Albinei“ in „Wanderer“ etc. unde suntu, dupa cum au putu vedẽ si cetitorii nostri in urulu trecut, mai neapalati decãtu obielele loru-si o dicemu si acum, pentru ca nõue in adeveru nu ne este de persõne, ci ne este de principiu, de care se vede ca se temu toti cãti dau mãn'a cu dlu Babesiu. Nõue ne este

de principulu legei, care obliga pre toti intr'o forma si togm'a acest'a nu placu dioru.

Pacientia carea ni amu impus'o la tõte provocãrile de pãna acum inse-ne vomu vedẽ siliti a o terminã indata ce ne vomu convinge ca dõmneloru nu incãta cu mestesiugirile de a mãngã totu ce este curatu; indata ce vomu vedẽ ca precum lupulu dia fabul'a cu mielulu continuu ne invinã si pre lãnga acest'a se alescu a compromite barbati venerabili sub cuventu ca i stimẽdia. Atunci nu vomu avẽ incatrãu, vomu rumpe tacerea si vomu continũ articulu promisu daru intreruptu pentru binele pãcei si a causei, arelãndu procederea „moralã“ si „legalã“ a „Albinei“ si apendice inca cu ocasiunea consistõriului metropolitulu si mai nainte.

O alegere de deputatu.

De multe ori vine publicistulu in puseliunea cea grea incãtu trebuie sa vorbẽsoa despre, sãu sa tratãdiã lucruri cari fiindu ca nu suntu dezvoltate inca finalmãte, aparu inaintea unei pãrți põte mari din publicu dreptu de atãtea vatemãri a cutãrei sãu cutãrei persõne sãu chiaru a unui principiu.

In astfelu de puseliune ne aflãmu noi fatia cu alegerea deputatulu clericale din Sabiu, carea fiindu ca involva o persõna inalta din cleru, acum cãndu trebuie sa vorbim despre dens'a põte provocã presupunerea cui-va, ca din vre-unu interes cine mai scã de ce categoria vorbim pre cãndu in adeveru numai datorintia cãtra dreptatea causei ne impune condeilulu in mãna. Firesce, ca nu va trece multu si lucrurile cari se tienu lãntu si de intemplarea acest'a singurãtea voru pasi in adeveratã loru lumina, atunci apoi de siguru ca publicistulu trimẽdia, daru pãna atunci in opiniunea multor'a, cari nu pricepu tõte arcanele tiesute de unii altii trebuie sa sufere.

Premitiendu acẽste avemu sa atragemu atentiunea cetitoriloru, ca a fi gelosu de unu dreptu este prim'a virtute cetãtãnescã fia acest'a in statu fia in biserica si ca cine desconsiderã dreptulu seu nu va fi nici cãndu unu spignitoriu adeveratu si neinteresatu a nici unei persõne, a nici unui principiu, a nici unei cause si a nici unei cestiuni si institutiuni, ci va face totu-dẽun'a din dreptulu seu unu pretin sãu o marfã, sãu unu midilõcu de lingusire cãtra fãtõriulu puternicu, fia acelu cine va fi. Pre cei dintãiu i vomu stimã totu-dẽun'a si pre cei din urma ii vomu despretiã iãra-si totu-dẽun'a.

Acum sa procedem la objectulu despre care vomu a scrie.

In archidieceasa suntu de a se alege pentru congressulu electivu inca treidieci de deputati lãnga cei dejã alesi pentru congressulu ordinariu. Atãta eri vineri s'au facutu alegerile. In cerculu electoralu s'a alesu Prãsãnti'a Sea episcopulu Aradului P r o c o p i u Ivacicovicu.

In locu de a reflectã asupr'a acestei alegeri vomu face istoriculu ei dupa cum s'a intemplat.

Vineri in diu'a alegeri ni se spune ca dlu protopresbiteru alu Sabiului I. commissariu I. Hanni'n i'a a avutu bunãtea a chiamã pre mai molti preoti la sine si ale impune ca pre cine sa alege. Totu asiã P. Prof. I. P o p e s c u.

Nu scimu ce si ce nu e adeveratã din spus'a mai multorã preoti, atãta inse se scie ca se vorbea intre densii ca vointia ambilorã protopresbiteri din cerculu electoralu este, cã disulu Episcopu sa se alege cu ori ce pretiu; preotii inse diceau ca nu-si voru dã votulu pentru unu strainu fia elu chiaru si Episcopu, ci si voru concentrã voturile in P: asessoru consist. N. C r i s t e a.

S'a inceputu siedintia, dupa formele prescise, se constatãdia numerulu celorã presentu facendu-se apelulu nominalu. La observarea facuta ca nu s'au cetitu toti cãti suntu de fatia dlu commissariu Ioanu Hanni'a observa ca cei cari nu s'au cetitu nu suntu

Indreptati. Intre acesti nenorociti se aflau asess-consistoriali: Moise Lazaru si Nicolau Cristea, archidiaconulu Nicolau Fratesiu si dia nebagare de seama si P. protopresbiteru alu Sabiului Il Ioanu Popescu. Dupa o scurta discussiune si dupa ce P. N. Cristea in intielesulu § 91 p. d. pretinde de a fi admis, iera P. N. Fratesiu areta ca cine are dreptu passivu trebuie sa aiba si activu se pune la votu si colegiulu intregu privesce pro susu atinsii de indreptatii la alegere.

Mai departe se decide votarea secreta si colegiulu se preface pre 10 minute in conferintia.

In conferintia P. protopopu I Popescu desfasura pre largu ca ce ondre aru fi pentru cerculu acest'a electoralu deca aru alege pre presanti'a sea episcopulu Aradului, din cauza ca acest'a altmintrea nu are dreptu de votare si in dieces'a sea nu are nici unu cercu vacantu, pre candu Presanti'a Sea Ioanu Popasu are lo Mehadi'a in loculu rep. protop. Iacobescu. Aru fi o rusine acum se remana cela mai betranu episcopu fara de votu in congressu si aru fi cu atata mai cu rusine cu oata densulu s'a si adresatu la cerculu acest'a (citra cine?) si altele mai multe in intielesulu acest'a.

P. Moise Lazaru dice, ca trebuie avutu in vedere ca congressulu care se aduna acum are sa alege unu metropolitu, dara totu odata se alege si pre archiepiscopulu nostru; asiã dara alegerea ne privesce mai multu pre noi din archidieceasa. Pentru acea si congressulu a rendutu ca sa se alege din archidieceasa de doue ori atati deputati cati alegu cele-lalte doue diecese sufragane. Acum deca vomu alege noi unu deputatu din diecesa straina, atunci perdemu unu votu, ceea ce este forte multu la o alegere de archiepiscopu si asiã pre langa totu respectulu citra presanti'a sea, dara nu se pote togm'a acum singuri sa ne lasamu dreptulu nostru in favorea dieceseloru sufragane ca acele sa ne impuna noua unu archiepiscopu pre oine votu voi etc.

P. N. Cristea aduce si impregiurarea aceea ca dupa scrii positivo scie ca Presanti'a Sea este candidatu in alta parte si pote fi candidatu si in alte parti. Cine au facutu candidatiunile aceste le au facutu pote ca se faca o cinste cu candidatul episcopu, inse se pote intempla asiã dara ca sa fia alesu in doue, in cinci, ba pote in tote diece ceronile archidiecesei totu pentru cinste inse, atunci unde ajunge archidiecea? Ajunge acolo ca la congressulu celu mai memorabile clerulu nostru din archidieceasa sa remana nerepresentatu si intraba ca cine va lua asupra responsabilitatea unui asfelu de testimoni de paupertate alu archidiecesei? Densulu stimeza multu pre Presantitulu P. Episcopu alu Aradului Procopiu inse dupa cum a d'su unu intieptu vechiu oa amicu mi este cutare, amicu cutare dara mai amicu decatu toti acesti'a mi este adeverulu, asiã si in casulu de fatia stimezu pre

Presanti'a Sea inse stimezu dreptulu ce mi lu da legea, care vou ca sa nu se paralizeze prin nici o impregiurare.

Deca e vorb'a de stima si veneratiune au nu va veni vre-unu cercu electoralu din dieces'a sea sa lu imbiba prin resignatiunea vre unui deputatu clericalu pentru ca sa aiba si Presanti'a Sea votu in congressu si deca primesce acolo, caci noi nu scimu sa se fia adresatu densulu citra cerculu acest'a, apoi se pote intempla ca tocm'a cerculu acest'a se remana nerepresentatu.

P. D. Cuntianu pune la inim'a alegatorilor ea deca voru alege din diecesa straina deschidu nu usia dara o porta larga in viitoriu la locurile de deputati straini in archidieceasa si noi vomu ajunge acolo incatu sa nu mai fimu prin omenii nostri representati nici odata. Respecteza si stimeza pre candidatul, dara crede ca nici densulu, deca va cugeta la dreptulu archidiecesei si de altmintrea angustatu nu va persiste la alegere acest'a, ci se va retrage si de aceea si in fatia aru fi in stare, ai spune convingerea sea si e convinsu ca aru dice: fiule vedu cati pretiuesci dreptulu si biseric'a tea.

P. Protopopu Hani'a insista pre langa alegere afirmandu ca suntemu in dreptu a alege pre ori si cine de ori si unde si ea aru fi o rusine ca acum dupa ce ni a scrisu (?) P. Ivacicoviciu sa nu lu alegemu.

Se redeschide dupa aceste siedinti'a si se purcede la votu prin siedule, a acrai resultatu este: din 45 voturi 39 le capeta, P. Episcopulu Aradului, 5 P. Nicolau Cristea si 1. P. Sav'a Popoviciu Barciana.

Este curiosu ca preotimea afara de cele ce le dicea inainte de actulu alegerei, aprobã tote vorbirile celor ce vorbira contra candidatiunei facute de ambii pp. Protopresbiteri.

Co servitiu si cu a cui scire au facutu susu dsii doi protopresbiteri Presantiei Sela P. Procopiu acest'a se va vedea mai tardu dupa ce voru trece fapte implinite, dara la totu casulu prin presiunea invederata ce a facutu asupra preotimei de sub influinta domniloru sele au lucratu in contra spiritulu legei si in contra naturei lucrului: Caci la congressulu venitoriu nu este vorb'a numai de principiu dara si de voturi, cu cari au se concurga o parte si cealalta, si apoi Presanti'a Sea e comissariu congressuale si dupa cate audimu candidatu la metropola. Asiã dara in ce puseitiune se va afla candu va trebui sa-si dea votulu si la casu eventuale ce va partini mai multu, interesulu archidiecesei seu alu diecesei in carea se afla episcopu?

Publicarea protocoeloru a cartiloru funduarie in Transilvania.

Edictu.

Despre publicarea cartiloru funduarie pregatite

Ddieu? Deca nu a fostu omu, cum l'aru fi vedutu Apostolu suindu-se la coria? *) Si deca nu a fostu Ddieu, cui s'au deschisu ceriulu, pre oine au adoratu poterile tremurandu, si citra cine a disu Tatalu: „Siedi de a drepta mea“; dupa cum dice Davidu *): Disu-a Domnulu Domnului meu, siedi de a drepta mea.“

15. Deca Iisusu Christ. nu a fostu Ddieu si omu totu deodatu, atunci si resumperarea nostra este o taintiuna, si mentiunose predicerile profetiloru: oi adeveratu au vorbitu acesta si fara de mentiuna suntu testimoniile lor. Caci spiritulu suntu a vorbitu prin trensii aceea, ce ei au spusu, pentru acea nea invetiatu si Ioanu, celu ce a sieditu la pieptulu foculpi, intarindu cuventele profetiloru, candu vorbesce in Evangeliu dicendu: „La inceputu era Cuventulu, si Cuventulu era la Ddieu si Ddieu era Cuventulu; Tote prin trensulu s'au facutu, si nimic'a fara de densulu nu s'a facutu ce s'a facutu. Si cuventulu trupu s'a facutu si a lacuitu intru noi celu ce este din Ddieu, Ddieu Cuventulu, fiulu unulu nascutu dela Tatalu, si de o fientia cu Tatalu, cuventulu vecinicu, celu ce este din celu ce este purcediendu mai nainte de tote temporele in modu neesprimabile, fara mama, din Tatalu, acela s'au nascutu la finea tempului (hotaritu). din fic'a omului, din Maria vergur'a fara Tata. Ddieu, care s'a facutu omu, a luat din dens'a trupu, si sa facutu ceea ce mai nainte nu a fostu: au ramasu inse Ddieu, ceea ce au fostu, si tote acestea, ca se mantuiasca lamea. Acest'a este Christosu, fiulu lui

respectivo suscepute in comunele tienatorie de sedri'a judecatorésca din Fagarasiu, impartite judecatoriloru cercuale din Siarcai'a si Zernesci; in cetatea libera regia Brasiovu, precum si in acele comune a judecatoriei cercuale din Satulungu (Hosszufalu), care concurdia la sedri'a judecatorésca din Brasiovu; mai incolo in comunele tienatorie de sedri'a judecatorésca din Sighisior'a — impartite judecatoriei cercuale de acolo; in cetatea libera regia Sebesiu si — luandu afara comun'a Vurpoda — in comunele judecatoriei cercuale din Noerichiu (Ujegyház) tienatorie de sedri'a judecatorésca din Sabiu; in comunele sedriiloru judecatorésca din Kezdi-Vasiarheiu si Csik-Szered'a impartite judecatoriloru cercuale din Kezdi-Vasiarheiu, Kovasn'a, si Csik-Szt. Márton; in comunele sedrii judecatoriei cercuale din Mezö-Bánd; in fine in comunele sedrii judecatorésca din Bistritia: Capanu, Terpiu si Dipsi'a — tienatorie de judecatoria cercuale din Bistritia.

In urm'a ordinationei inaltului ministerio reg. ung. de justitia d. d. 15. Iulie 1873. N. 2,669. in privintia mentionatelor operate de carti funduarie se facu cunoscute urmatoarele:

Localizarea pentru intruducerea cartiloru funduarie este pre deplinu terminata:

- a) In comunele sedrii judecatorésca din Fagarasiu, tienatorie de judecatori'a cercuale din Siarcai'a, adeca in comunele: Coman'a de josu, Veneti'a de josu, Buciumu, Coman'a de susu, Veneti'a de susu, Gridu, Cuculata, Lupsia, Mandr'a, Ohab'a, Sinc'a vechia, Parau, Persiani, Siarcai'a, Siarcai'a, Todoriti'a, Sinc'a noua si Vadu.
- b) In comunele sedrii judecatorésca din Fagarasiu, impartite judecatoriei cercuale din Zernesci, adeca in comunele: Poian'a marulu, Moleciu de josu si de susu, Fundat'a, Holbacu, Magur'a, Tohanulu vechiu, Pescer'a, Port'a, Predealu, Simonu, Sitnea, Sokodolu, Tientiaru, Branu, Tohanulu nou, Vledeni si Zernesci,
- c) In cetatea libera regia Brasiovu, tienatoria de sedri'a judecatorésca de acolo.
- d) In comunele sedrii judecatorésca din Brasiovu, impartite judecatoriei cercuale din Satulungu (Hosszufalu) adeca in comunele: Bacifalu, Budlea, Bozeu, Csernáfalu, Satulungu (Hosszufalu) Markos, Teiu (Nyéu), Purcaretiu, Terlunsiano, Türkös si Zizinu (Zajzon).
- e) In comunele sedrii judecatorésca din Sighisior'a, impartite judecatoriei cercuale de acolo, adeca in comunele: Tra, oldu, Bene, Besi'a,

Ddieu, unulu nascutu din Tatalu si unulu nascutu din mama.

16. Eu 'lu marturisescu pre Elu ca Ddieu si omu desevarsitu, care e cunoscutu, in doue naturi ipostalice, unite intru o persoana, fara despartire seu amestecare seu schimbare, si au luat trupu, care au fostu vidificatu prin unu sufletu rationale si intielegatoriu, si care ne-au fostu noue intru tote afara de pecatu — asemene: pamentescu totu deodatu si cerescu, temporale eternu, marginitu si nemarginitu, totu odata fara tempu si supusu tempului, nascutu si iera necreatu, patimindu si fara patima, Ddieu si omu, si ince in amendone privintiele perfectu, unulu cu doue naturi. Este o persoana a fiului si o persoana a Stului Spiritu: o Ddieire, o putere, domnia in trei persoane seu hypostate. Asiã se premarimu pre sant'a unitate in trinitate si santa trinitate in unitate, de ore ce Tatalu din ceriu a disu: Acesta este fiulu meu celu iubit, pre acest'a lu ascultati. Acesta invetiatura a primitu-o si sant'a biseric'a a lui Christosu, cea adeverata; in numele acestei sante Trinitati se boteza; aceasta o confeseza ca nedespartita, o adora fara ratiune o marturisesce si proamarese. Acestei unitati trei preamari se cuvine lauda, multiamita, onore, putere, preamarire; Tatalu si Fiulu si Spiritulu Santu, acum, totu de un'a si in eternu. Aminu. *)

Sabiu in luna lui Iuliu 1873.

Greg. Pletosu, cler.

FOISIORA.

Din scrierile stului Ephraemu Syrlu.

Cuventu

la schimbarea la fatia a D-lui nostru Iisusu Christosu. (capetu.)

14. Deca nu a fostu omu, cine a strigatu: Ddieulu meu; Ddieulu meu, pentru ce mai lasatu! Si deca nu a fostu Ddieu, cine a disu! Parinte! „Ierta le loru“. — Deca nu a fostu omu, atunci cine a atarnatu intre talhari pre cruce? Si deca n'aru fi fostu Ddieu, atunci cum aru fi potutu dice Iotrlulu: Astadi vei fi cu mine in Raiu! Deca nu a fostu omu, cui au intinsu fiere cu ocetu? Si deca nu a fostu Ddieu, acui voce au auditu Infernulu si s'a spaimentatu, deca nu a fostu omu, acui costa a inpunsu suliti'a, iata a esitu sange si apa, si deca nu a fostu Ddieu, cine a sfaramatu portile Infernului si a ruptu legaturele, si la a cui porunca au esitu mortii cei lienuti de acolo? De nu au fostu omu pre cine au vedutu Apostolii in casa (dupa inviery) si deca nu aru fi fostu Ddieu cum aru fi fi esitu prin usile inoviate *)? Deca nu a fostu omu, intru a cui mana a pipaitu Thoma ranele cuieloru si intru a cui costa cele ale sulitiei? Si deca nu a fostu Ddieu, acui a strigatu „Domnulu meu si Dampediulu meu“ *). Cine a mancatu la laculu Tiberiadei, deca nu a fostu omu? si la a cui porunca a fostu plina mreia deca nu a fostu

*) Io. 20. 19.
*) Io. 21. 1.

*) Fapt. 1. 10.
*) Ps. 109. 1.

*) Dupa editiunea cea mai noua: Kompten, 1872.

Tiecomandru, Danesti, Archita, Bisichiro, Hégen, H-sinfaleu, Hétur, Bunulu micu, Mosina, Micsi'a, Bunulu mare, Seleusele mare, Nedusiu, Pipe, Pradu, Radesiu, Réten, Siarpatoco, Siasiu, Szász-Bud'a, Dai'a, Chrizu, Chizdu, Nadesiu, Lasle, Sidiriso, Volcani, Vosling, Zoltani, Felacu.

f) In comunele sedrii judecatorésca din Sabiu, împartite judecatoriei cercuale din Noerichiu (Ujgyház), loandu fara comun'a Vurpodu, care mai in urma s'a afiliatu judecatoriei cercuale mentionate, si in care comuna pana acum localisarea inca nu s'a finitu, si adeta in comunele: Oloin'a, Bendorfu, Tiechendalu, Fofelde, Gainari, Gimbóe'a, Holzmani, Cornet'u, Ilenbacu, Colunu, Chürpöd, Marpodu, Nucadu, Oláhujfalu, Sasauzu, Agnit'a, Noerichiu, si Vordo.

g) In cetatea libera regia Sebesiu, tienatorie de judecatoria cercuale de acolo si de sedri'a judecatorésca din Sabiu.

h) In comunele din sedri'a judecatorésca din Kézdi-Vásárhely, impartite judecatoriei cercuale de acolo, adeca in comunele: Alsó si Felső-Volál cu Carat'a la olalta, Albi, Almás, Alcernaton, Torja de susu si de josu, Béla-falva, Ciomortan, Dalocu, Estelnecu, Fel-Csernaton, Futásfalva, Hatolyka, Ika-falva, Kézdi-Martonos, Curtapatacu, Lemhény, Maksa, Marchesiu, Martonfalva, Matisfalva, Nyujtód, Oroszfalu, Oszdola, Peselnek, Polyán, Sár-falva, Szárazpatak, Szászfalu, Szent-Katolna, Szent-Lélek.

i) Totu in comunele sedrii judecatorésca din Kézdi-Vásárhely, tienatorie de judecatoria cercuale din Kovászna adeca in comunele: Barátos, Bita, Czofalva, Gelence, Haraly, Hlib, Imecsfalva, Kovászna, Körös, Léczfalva, Papolcz, Paké, Páva, Petőfalva, Szöröse, Tamásfalva, Telek, Várhegy, Zabol'a Zagonu cu Szi'ta Bodz'a la olalta.

k) In comunele sedrii judecatorésca din Csik-Szereda împartite judecatoriei cercuale din Csik-Szent-Márton, adeca in comunele: Bankfalva, Csik-Szeg, Csekfalva Csik-Szent-Márton, Iakabfalva, Kaszon-Altiz, Kaszon-Feltiz, Kaszon-Imper, Koznás, Lázárfalva, Ménaság, Szent-György, Szent-Imre, Szent-Király, Szent-Simon, Tusnád, Ujfalu, Verebes.

l) In comunele sedrii judecatorésca din Maresia-Vasiarheiu, impartite judecatoriei cercuale din Mező-Bánd, adeca in comunele: Bárdos, Bazidu, Kis-Lekence, Kölpény, Mező-Bánd, Mező-Bergénye, Mező-Madaras, Mező-Uraj, Samsond, Kerelő-Sóospatak, Szabéd, Szaltelek, Székely-Uraj si Mező-Kapus; Riesiu, Grebenisiu si Pagoci'a se afla inca sub comasare.

m) In fine, comunele tienatorie de sedri'a judecatorésca din Bistritia, si de judecatoria cercuale de acolo, adeca in comunele: Cepan, Terpiu si Dipsi'a, unde localisarea acum s'a finitu.

Cărtile funduarie pre deplinu terminate a comunelor mentionate, dimpreuna cu registrele parcelaria de possessiune, si desemnulu liniamentelor de acelea tienatorie se voru transpune dela 1 Sept. 1873 la oficialele de cărti funduarie ordinate lănga judecatoriile mentionate sub II, unde ale vedé ori cui e permis in órele oficióse.

II.

Afacerile de cărti funduarie li provéde:

1. Sedri'a judecatorésca din Fagarasiu pentru comunele enumerate sub I. a si b.

2. Sedri'a judecatorésca din Brasiovu pentru libera cetate regia Brasiovu enumerata sub I. c, si pentru comunele enumerate sub I. d.

3. Sedri'a judecatorésca din Sighisóia pentru comunele enumerate sub I. e.

4. Sedri'a judecatorésca din Sabiu pentru comunele enumerate sub I. f.

5. judecatori'a cercuale din Sebesiu — impuniticita cu afacerile in trebile cărtilor funduarie pentru cetatea libera regia Sebesiu, enumerata sub I. g.

6. Sedri'a judecatorésca din Kézdi-Vásárhely pentru comunele enumerate sub I. h si i.

7. Sedri'a judecatorésca din Csik-Szereda pentru comunele enumerate sub I. k.

8. Sedri'a judecatorésca din Maros-Vásárhely pentru comunele enumerate sub I. l.

9. Sedri'a judecatorésca din Bistritia pentru comunele enumerate sub I. m.

III. Cu privire la trebile si afacerile oficióse, care se voru incepe cu 1 Septemvrie 1873. la fia-care din judecatoriile susu insemnate se emitu urmátorele provocatiuni si dispositiuni:

1. Se provóca tóte persónele, cari in urm'a vre-unui dreptu de proprietate, de pemnu ori de arenda, avutu inca pre tempulu autenticierei protocoletoru cărtilor funduarie, séu celu pocinu castigatu inca inainte de 1 Septemvrie 1873 credu ca potu se pretinda vre-o indreptare, intregire, descriere, adaugere, séu stramutare in protocoletoru cărtilor funduarie; fia in privint'a compunerii corpului funduaru séu a relatiunilor de possessiune intabulate; cá aceste pretensiuni pana inclusive la 30 Aprilie 1874 cu atátu mai vertosu se le insinuadé, cu cátu la din contra acele spre daun'a unui alu treilea, care pre temelulu inscrieriloru cuprinse in protocoletoru funduarie, incependu dela 1 Septemvrie 1873 va castiga cu credintia buna alte drepturi tabularie, nu se voru luá mai multu in consideratiune.

Acésta insinuare are a se intinde pe tóte drepturile de possessiune inca necuprinse in protocoletoru funduarie, fara osebire ca óre acele in cărtile vechi esite séu ne esite din usu, ori in fasiuni funduarie séu alte cărti, fóie si registre, suntu cuprinse ori bá, si ori a intinsu o partida in privint'a transcrierii de possessiune a vre-unui bunu castigatu rugare la vre-o judecatoria, si judecatoria a decisu asupr'a acestei instantie, ori bá.

Deci indatorirea spre insinuare cade mai alesu pre tóte acelea persóne, ale căroru drepturi de possessiune la comisiunea localisării nici prin sine nici prin reprezentantii denumiti de comisiune s'au adusu in valóre; séu cari nu au fostu in stare dupa regulele localisării a-si legitimá afirmatulu dreptu mai tare de possessiune ori de compossesiune in contra possessorului facticu aflatu prin comisiune si inscriu in protocoletoru funduarie; pretensiunea loru adusa inainte fia insemnata in protocoletoru funduarie séu in protocolulu generalu de pertractare, ori bá.

2. Mai departe tóte persónele cari:

a) pre realitátile inscrie in protocoletoru funduarie dupa detiermurirea preinaltei patente de aviticitate din 29 Maiu 1852, si-au adusu in valóre dreptulu de aviticitate séu de rescumperare pemnorale, au sub alu titlu legitimu si-au insusitu dreptu de proprietate, séu căroru:

b) dupa otarirea aceleiasi patente de aviticitate li se cuvine terminu mai lungu spre realizarea dreptului de rescumperare pemnorale prin est'a se provóca aceste pretensiuni pana celu multu la 30 Aprilie 1874 inclusive, spre incunjurarea urmárilor de dreptu amintite mai insusu sub punctulu 1. mu, a le insinúa, si in casulu amintitu sub a.) procesulu de dreptu pendentu, spre adnotare in protocolulu funduaru, séu dreptulu recastigatu prin calea legale spre straponere in acelasi; iér in casulu b.) dreptulu de rescumperare pemnorale, ce li se cuvine inca, spre insemnare in protocolulu funduaru ala legitimá cu documinte autentice.

3. Asémenea tóte persónele, cari pre bunurile nemiscátóre improtocolate, séu si-au castigatu dreptu de prioritate, pemnu, servitate, séu alte drepturi prin intabulári, insemnári, adnotatiuni, ori conscrieri pemnorale judiciari, séu pana la 1-m'a Septemvrie 1873 inca-si voru castiga, se provóca, aceste drepturi din scopulu inscrierii loru in fóia sarcineloru corporiloru funduarie pana celu multu 31 Augustu 1874 inclusive cu atátu mai siguru ale insinúa, cu cátu din contra dreptulu prioritáiei castigate mai nainte si-lu voru perde; precandu din contra facendu insinuare la tempu cvenitu, dreptulu de intáietate castigatu pana la 1 Septemvrie 1873, i va remanea in valóre fata si cu acei castigatori si creditoru impotecari noi, cari au castigatu dreptu de proprietate séu de pemnu dupa diu'a acum mentionata.

4. Acelea pretensiuni, care se basédia pre obligamintele urbariale, séu alte referintie de acea natura, regulate prin patent'a din 21 Iunie 1854 edata in fóia de legi imperiale, bucata LV. Nr. 151 suntu eschise dela provocárele edictále spre insinuare si demonstrare, precumu si dela pertractárele obicnuite in urm'a edicteloru fara deosebire, fia acele in protocoletoru de localisare prenotate, ori bá.

5. Terminii edictali prescrii in aliniile pre-

cedintu, nu admitu nici prorogare, nici justificare ori inoire de procesu.

6. Publicatele protocoletoru funduarie se voru considerá si conduce dela 1 Septemvrie 1873 incepandu cá cărti funduarie conforme §. 321 din codicea civile generale; deci incependu de la diu'a mentionata, drepturi reali asupr'a bunuriloru nemiscátóre introduse in ele, se voru poté castiga si transferi asupr'a altor'a, precum si a se sterge numai prin intabulare legale in acele cărti, fara de a derogá inse pretensiuniloru asupr'a acestoru bunuri nemiscátóre mai nainte castigate, insinuale si legitimate in terminulu edictále.

7. Prescriptulu, dupa cari voru avé de a se indreptá partile si judicatoriele la implinirea si ascurarea trebiloru si afaceriloru oficióse, insemnate in acestu edictu, suntu cuprinse in procesur'a transilvana pentru cărtile funduarie, emisa cu ordinatiunea Ministeriului de justitia ddo. 5 Februarie 1870 (Archivulu Ordinatiuniloru, anulu 1870 fascióra I. si II.).

8. Acei creditoru, cari prin óre-carea transcriere aru suferi stricaciune cu privire la prioritatea pretensiuniloru loru transcriese séu transcriende, esepiunile si fatta cu un'a a trei'a persónele potu realizá inca in siele luiu dupa terminulu defiptu in punctulu 3. — adeca pana la finitulu lunei Fauru 1875, referésca-se acele esepiuni la validitatea pretensiuniloru, la incetarea, ori prioritatea loru. — Dupa decurgerea acestui terminu fatia cu o a trei'a persóne nu se voru mai poté realizá asemene esepiuni.

9. Judecatoriile indicate sub II. in afacerile loru voru intrebuintá sigilulu judecatoriei respective.

Clusiu, 21 Iulie 1873.
Directiunea r. u. de cărti funduarie pentru Transilvania.

Abrodo 29 Iulia 1873

Omulu bunu merita recunoscintia

Simtiemintele si nisuintele nobile in viet'a morale, compunu fiint'a virtutici; iera faptele cari incununeza simtiemintele si nisuintele nobile, suntu atributele omului virtuosu. Nici unu bine comunu si nici o imbunatatire in viet'a sociale — fia ea civile fia blsericésca — nu se produce altcum decátu prin operatiunea simtieminteloru si a nisuinteloru bune; stérpa si desiérta aru fi viet'a ómenésca fara de acestea dóue! Prin simtieminte si nisuinte nobile s'au stersu institutiunile cele rele din viet'a ómeniloru si s'a schimbatu sórtia societátiéi din rea in mai buna, din durerosa in mai consolatória; prin simtieminte si nisuinte nobile s'au facutu tóte modificatiunile salutare in viet'a nóstra, si prin trensele s'au alinatu dorerile celoru suferitori si s'au stersu lacrimile celoru ce plangéu.

Suntu inse in lume ómeni multi a căroru nisuinte si simtieminte nobile nu se potu contestá, inse séu ca inteligint'a loru nu este destulu de agera, spre a poté patrunde si aflá calea cea adeverata a scopului salutaru, séu ca impregiurárele contrarie intre cari se lopte, suntu atátu de vigurose si constante in cátu ii invinga pretotindenea, si nu le iérta a se aprópiá nici intr'unu modu de scopu; aici se cere apoi sacrificiulu celu mare, si aici numai subjugándu-se impregiurárele cu forta potemu aplaudá glori'a stralucitóra. Suntu inse si de acei'a, căror'a atátu inteligint'a cátu si impregiurárele intru o mesura óre carea ii ajuta in activitatea loru, si ferice de acei ómeni, cari avendu simtieminte si nisuinte nobile, si avendu si minte agera, traiescu in impregiurári favoritóre cáci acei'a mai curendu se facu nemuritori.

Dara ori cum se fia, ori in ce impregiurári de aru traí cine-va simtiemintele si nisuintele formédia caracteróse, si simtiemintele si nisuintele suntu sorgintea fapteloru; si déca acelea suntu nobile, omulu ce le posedé este omu de demnitate. Si dómne, dá natiunei nóstre si întregéi ómenimii, multi individi cu simtieminte si nisuinte bune numai, si atunci vomu inaintá a buna séma!

Ci va cugetá st. publicu cetitoriu: ce au a acesti'a cu combinatiunile filosofiei morale, ei ómeni se poté dice si ori-cárei ocupatiuni, numai specialu ai filosofiei na? Pacinu si bunu. . . Suntu momente in cari omulu poté se devina óstasio fára fi soldatu, si poté se devina impaiestra fára a fi meseriasiu. Asiá este; nesce momente favoritóre no-a facutu si pre noi se scrutámu cu ast'a ócsiune pre terenulu pre carele ne aflámu, si se lucrámu simtiemintele si nisuintele nobile. Unu barbatu bine meri-

statu prin faptele sale, aflându-se dinaintea omului, și dându ocaziune că se pōta ori-cine vedē producându-se prin activitatea și înțelegerea lui fapte mari, și bunătăți comune însemnate — are totu-deună atât a farmecului, în cătu se transporte pre omeni de ocupațiuni feliurite, cu judecata, în cadrele spiritului, și se-i face să laude simțimintele și nisuintiile nobile. Și noi togm'a prin această am devenitu aici.

Unu omu cu simțiminte și nisuintie nobile, unu barbatu alu nostru — de-si nu de ranguri înalte — ne-a facutu în sfer'a lui de activitate multu bine; a învinsa împregiurările cele mai nefavoritōrie; au aflatu cu agerimea minței sale calți-secare spre îmbunătățiri și scopuri comune, și astfel ne-a facutu se cugetăm adese-ori la bunele sale simțiminte și la nisuintiile sale pline de devotamentu.

Voru fi fostu tempuri pōte cându faptele bune și sacrificiile pentru binele comunu, se voru fi potutu aflā mai cu asioritate, și se voru fi potutu vedē mai desu, și prin urmare cându aceea nu voru fi fostu pretuitu atât de scumpu că astadi; în dilele nōstre inse, cându tempulu pōta caracterulu materialismului și nator'a omenesca alu egoismului, — ne credemu îndreptatiti a pune mare pretiu pre densele.

Și care este acelu omu, acelu barbatu, a cărui fapte ne-au facutu că se reflectăm asupra simțimintelor și a nisuintilor nobile și să le laudăm și înaltăm valoarea? Și mai departe care, și ce suntu, faptele lui pre cari punemu atât a pretiu de mare? . . .

Cu mandria descoperim, că barbatulu acelu, omulu, este precinsti'a sea parochulu nostru Dionisiu Adamoviciu; iera faptele lui pre cari le pretuim multu, suntu ostenele și sacrificiile, prin cari starea cea deplorabilă și misera a bisericii și a scōlei nōstre locale s'a mai îmbunătățitu.

Dēca amu avutu cându-va lipsa de barbati cu devotamentu în misiunea lor, cu atât mai multu avemu astadi, cându împregiurările vietiei politice și economice nationale, suntu atât de amenințatōrie, cându caus'a limbei și a instrucțiunei poporului nostru, este atât de subminată, și cându mijlocele financiale sunt scadute și consumate în tōte direcțiunile; dēca amu avutu, dicemu, cându-va lipsa de barbati cu devotamentu ori în ce direcțiune, cu atât mai multu avemu astadi, cându suntu mai amenințati și mai seraci, și cându trebuințele nōstre sunt mai multe și mai înțelōrie; numai prin devotamentu și abnegatiune ne potemu creā unu venitoriu mai bunu și acēs'ta o dorește poporul românū.

Dara destulu, nu ne întindemu mai departe, ne vomu margini pre lângă obiectu; avemu la inimă cunoscinti'a aceea că recunoscinti'a este o virtute frumōsă a românului, și din acēs'ta considerațiune ne-amu decisu a aduce tributulu recunoscintiiei acestui barbatu pentru simțimintele și nisuintiile sale cele nobile ce le-a manifestatu fatia cu noi; pentru ostenele cele multe și faptele cele asemenea multe și bune, căruru s'a devotatu, și pentru care s'a sacrificatu de multe ori interesele proprii, în interesulu bisericii nōstre locale și a scōlei precum și a altorū institutiuni salutare spre înaintarea natiunei. Spre acestu scopu vomu aduce înainte mai întâi vre-o câte-va din faptele pentru care ne simțim datori cu recunoscinti'a, și anumu dintre tōte, vomu aduce pre cele mai însemnate, prin cari s'au îmbunătățitu starea bisericii și a scōlei nōstre, și pre lângă acestea inca un'a, împlinită cu mari greutăți, în interesulu scolarilor.

Ori și cine, care nu cunōce de aprōpe starea presenta a bașailorū din muntii nōstrii metalurgici, și carele nu voiesce să-si aduca aminte de starea acelor'a, din timpii mai dinainte, lipsita de cultur'a necesaria omului chematu spre a creā din unu prezentu prosperu și avantajosu materialmintu unu venitoru bunu și securu, — ori și cine dicemu din astia categoria, va pretinde că comunitățile metalurgice se fia asecurate materialicesce, pentru orice întreprinderi bisericesci și scolastice; lucrulu inse dorere! nu se aflā asiā.

Biserica și scōla nōstra din Abrudu, singuru din caus'a vitregei sōrte ce a apasat'o, și a apasatu întreaga natiunea, lipsindu-ne pre toti — cleru și mireni — chiaru și de posibilitatea luminārei și a progresului, a fostu, pre lângă tōte avantajele materiale în cari s'au aflatu odinōra abrudeni, seraca și lipsita că și alte biserici române ortodoxe persecutate de vitregitāți. A fostu . . . astadi inse

multiemita ceriului, prin stărnitiile neobosite, prin zelulu și devotamentulu cinștiei sale parintelui parochu Dionisiu Adamoviciu, pre carele ni la datu Diēu pastoriu spre fericirea poporului biserica dela intrarea precinstiei sale în funcțiune de parochu succesivu se aflā înzestrata cu o casa în piața orasiului cu gradina, cu o gradina cu mai multe reparatiuni cari dau aspectulu celu mai frumosu, nu numai bisericii ci chiaru și Abrudului întregu, dintre cari acoperirea turnului merita tōta considerațiunea, atât din respectulu, frumsetiei, cătu și din respectulu modulu prin care acestu barbatu a efectuit'o; se aflā înzestrata mai departe cu mai multe ornamente pretioase: o campana mare adusa din Viena, o flamura (praporu) de matasa în pr-tiu de 150 fl. v. a., o cadelnita de argintu, și alte multe; iera scōla — precum vomu vedē mai departe — inca se aflā în pozițiunea favorabilă de a se potē mai redicā și îmbunătăți; pre lângă acestea se mai aflā spriginita pre venitoriu și susținerea la vre-o 3—5 tineri din muntii, cari voru studii pre la scōlele mai înalte, cu o fundatiune de 1000# (galbeni imperiali) castigata asemenea numai prin stărnitiile și virtutea precinstiei sale, și adusa togmai în dilele trecute numai în posesiunea de a se potē organizā spre scopulu amintitu.

(Va urmā)

Espositiunea universală din Viena.

Acum, cându oper'a espositiunei la Viena este terminată, potemu începe a vorbi despre dens'a. Erā de folosu să acceptăm că fia-care din secțiunile care compun acestu imensu concursu internaționalu să-si completeze lucrările lor, pentru că să nu ne espunem a emite o opiniune sēu o apreciere asupra căria om fi fostu pōte siliti să revenim. Trimisa de guvernū și înscarinată în specialu a dirige instalarea secțiunei române la palatul espositiunei din Viena, comisiunea a socotitu că din acelu momentu erā de datori'a ei a se pune în relațiune directă cu țiera sea care i-a încredințatu gestiunea intereselor sale: a face cunoscute în Romania amanutele interesante a le minnelorū gramadite astadi în capital'a Austriei, a comparā între densele produsele de aceeași natura a le fia-cărei țieri și — mai cu sama după cum acēs'ta interesează mai multu chiaru țiera nōstra, — a face ore cum unu studiu seriosu și comparativu alu importanței industriale, comerciale, productive și intelectuale a României în fati'a celorlalte puteri. Acēs'ta este oper'a ce întreprindemu astadi, carea pretindem prin o critica s'vera, dară drēpta, să-i pastram caracterulu esentialu de nepartinire ce i se cuvine. Scopulu celu mai importantu alu unei espositiuni pentru unu populu inteligentu, este de a trage folosu din progresele împlinite în fia-care ramura la deosebite grade în alte țieri; la unu asemenea scopu ne vomu silii și noi să ajungem pentru Romania, cautandu în același tempu să facem succesivele nōstre publicatiuni cătu mai interesante se va putea. Înainte de tōte se cuvine a descrie totulu marelui opere și a aruncā o cautatură de ochi generală asupra diferitelorū galerii ale palatului înaltitu în Prater, unu felu de tablou alu marelui concursu internaționalu din 1873.

Imperatulu Austriei chiaru, se datorește întâi'a idee a unei espositiuni universale în capital'a Imperului seu, în parculu Praterului. D. Doctoru, astadi Baronu Schwarz Senborn fu înscarinatu să studieze proiectulu. Vechiu comisariu generalu alu Austriei la espositiunile universale din 1855 și din 1862. D-nu Baronu Schwarz, că unu observatoru abil, redacta memoriulu seu fără se copieze ceea ce se facuse la Londra și la Parisu, ci tragendu numai din acelea unu avantaju pretiosu pentru o asemenea organizațiune.

Cifrele suntu cătra acestea destulu de elocuentē spre a arētă că cautāndu a creā o opera mai marētia inca de cătu cele precedente, d. Dr. Schwarz a ajunsu pre deplinu la scopulu ce-si propunē.

Exposit. de la	Anii	suprafatia totala in metri	Locuri acoperite	Gradini și curti.
Parisu (champs de Mars)	1867	441,250	158,814	282,936
Viena (Prater).	1873	2,330,631	114,632	2,215,999

Ceea ce dovedesce limpede că espositiunea universală din Viena este de 5 ori mai mare decâtu aceea din Parisu (1867). Se mai baga de sama că spatiulu rezervatu gradinilor este aprōpe de 10 ori mai întinsu de cătu celu consacratu la Champs de Mars. De n'ar fi vorb'a de cătu de acēs'ta, afara de edificiu în sine, totulu espositiunei din Viena este cu multu mai frumosu decâtu la aceea a Parisului. Acolo se trasese cu multu gustu în adeveru niste fōrte frumōse parteruri engleze, inse nimicu nu s'ar putea apropiā de acēs'ta adeverata natura, de aceste buchete de arbori gigantici, de acēs'ta padure seculară a Praterului, care încunjōra cuprinsulu espositiunei și care armonisēza pe deplinu cu grandiosulu opereii întreprinse.

Cifrele enorme relative la însusi loculu espositiunei ne-au datu dar' incredințarea că nici odata nu se concepuse inca unu mai marelu proiectu. Vomu examina astadi folosulu ce s'a trasu din trenulu. Cu cătu loculu este mai mare, cu atât opera este mai anevioasă. Ce forma să se dea construcțiilor palatului? Acēs'ta era punctulu! celu mai greu de dezvoltatu. Orasiulu Viena numera câte-va monumente remarcabile datorite d-lor Vander Null și Siccardsborg. Planurile supuse totu de acesti doi arhitecti destins, furu pusa inca de la 18 Septembrie 1871, în esecutiune de cătra d. colonelu Werner. În cursulu lucrārilor, esperient'a arata că trebuia intru se ore-care modificatiuni, aru fi fostu în adeveru o mare gresială de a nu țienē sama de densele. Corpulu construcțiunei înfatisiaza aprōpe aspectulu unei lungi galerii împartita în dōne de o potriya părți prin unu fōrte întinsu punctu centralu care este: Rotunda. În fatia plimbarilor parterului despre orasu, se arata pōta Vestului, la cea-laltă extremitate, pōta Estului, în dreapta portalulu Nordului și la stanga marea intrare principală. Totalulu edificiului este incomensurabilu și rezolvă în perfectiune problem'a atât de grea a capacității trebuințose spre a continē lucrările industriei umane în multele sale manifestari, împartirea și clasificarea lor. Și tocmai acēs'ta face d'n espositiunea Viena o opera specială și care o deosebesce cu totulu de espositiunile precedente:

Palatul de cristalu din Hyde-park la Londr'a (1851).

Palatul industriei din Champs Elyssés la Parisu (1855).

Palatul din Champs de Mars, Parisu (1867).

Pōte vomu avē ocaziunea de a reveni în cursulu studiului nostru asupra avantajelor sēu lipselorū ce înfatisiaza aceste osebite construcțiuni, inse este o opera particulară deosebită prin marime, cu tōte că face parte integrantă din palatul espositiunei, acēs'ta este Rotond'a.

Rotond'a este opera, este ideea este copilulu, că să dicemu asiā, esitu din capulu unuia din cei mai mari ingineri englesi, d. Scott Rusell, care a datu dejā probele unei adenci esperientie și unei înalte capacități, cându cu lucrarea însemnatōria a espositiunei universale din 1862 la Sydenham. Cătra acestea cu cătu-va ani mai înainte esecutiunea colosală a corabiei Great-Eastern dă de atunci chiaru mesur'a marelui și gigantecului proiectu ce potē concepe d. Scott Rusell. Înaltă de 84 m. aprōpe, Rotond'a are 107 m., 90 centimetri de diametru. Edificiulu este asediatu pre 32 stâlpi de feru de dimensiunile urmātore:

Lungime 3 metri 48, largime 1 metru 22, înaltime 24 metri 40; asupra acestei felu de baso este asediată învelitōrea conică a Rotondei, care se numesce: Cupol'a. Vomu face interesant'a ei descrițiune în publicatiunea urmātore, înainte de a strabate numărōsele galerii care trebuie să ne condoca la secțiunea României.

(Monitorulu.)

Nr. 7636 civ. 1873.

Edictu.

Din partea tribunalului regescu din Sabiu se publica, că Dn Dr. Stefanu Pecurariu și-a legitimatu dreptulu de advocatură și a deschisu Cancellaria sea de advocatură în Sabiu strad'a pintenului Nr. 18.

(L. S.) **B. Filenbaum, m. p.**

Din consiliulu tribunalului regescu în Sabiu 17 Iuliu 1873.

(3—3)

W e l t h e r m. p.